

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА
ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ АНГЛИСТИКА И ИСТОРИЈА НА
КНИЖЕВНОСТА НА ГЕРМАНСКИТЕ НАРОДИ НА
ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-46/5 од 17.2.2021 година донесена на 223. седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 17.2.2021 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник/извршител во сите наставно-стручни звања доцент за наставно-научната област англистика (64004) и историја на книжевноста на германските народи (61212) на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- **д-р Ендру Гудспид (претседател)**, редовен професор од наставно-научната област англистика, литературна критика и англиска и ирска литература на Факултетот за јазик, култури и комуникации при Универзитет на Југоисточна Европа, Тетово;
- **д-р Марија Кусевска (член)**, вонреден професор од наставно-научната област наука за книжевност и наука за јазикот, англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- **д-р Натка Јанкова-Алаѓозовска (член)**, доцент од наставно-научната област наука за книжевност и наука за јазикот, англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 4.2.2021 година и во предвидениот рок се пријави еден кандидат:

1. д-р Наталија Поп Зариева, виш лектор на Катедрата за англиски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Р.Македонија
 Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката **д-р Наталија Поп Зариева** е родена на 1 јуни 1973 година во Кочани. Средно образование завршува во гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Скопје. Во 1996 година завршува додипломски студии на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Групата за англиски јазик и книжевност при Катедрата за англиски јазик и книжевност со просек 8.00 и се стекнува со стручен назив дипломиран професор по англиски јазик и книжевност. Своето понатамошно усовршување го продолжува на двегодишните постдипломски студии со специјалност англиска филологија, насока Превод и современа англиска литература на Универзитет „Неофит Рилски“ во Благоевград, Бугарија. По положувањето на сите испити предвидени со програмата за постдипломски студии, со просечна оценка 9.50, на 12 јануари 2011 година успешно го одбранува магистерскиот труд со наслов „Ethical issues in *The Pearl* by John Steinbeck“ и се стекнува со академски степен магистер по англиска филологија. Во 2014 година се запишува на трет циклус - докторски студии на докторската школа при „Југоисточен Европски универзитет“ во Тетово, каде што на 28 октомври успешно ја брани докторската теза од областа на англиската книжевност „Vampiric Elements in *The Giaour* by Lord Gordon Byron and *The Ryme of the Ancient Mariner* by Samuel Taylor Coleridge“.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање доцент

1. Д-р Наталија Поп Зариева има завршено прв, втор и трет циклус студии и се стекна со звање доктор по филолошки науки од областа на англиски јазик со научноистражувачко поле наука за јазик и наука за литература и научноистражувачка

област англистика, кој одговара на областа во која се бира - наставник во наставно-стручно звање *доцент* за наставно-научната област *англистика 64004 и историја на книжевноста на германските народи 61212* на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

2. Ги завршува студиите од прв, втор и трет циклус со просек од најмалку 8 на студиите од прв и втор циклус (прв циклус, просек 8.00, втор циклус просек 9.50) вкупен просек на прв и втор циклус 8.75, а од трет циклус просек 9.00.
3. Има објавени најмалку четири научни труда во референтна научна публикација во областа во која се избира во последните пет години пред објавување на огласот за избор:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Поп Зариева, Наталија	<i>From Praise to Disparagement: Byron's Critical Reception</i>	International Journal Knowledge, 31 (1), pp. 39-43, ISSN 2545-4439	5
2	Поп Зариева, Наталија	<i>'The Rose Sultana of the Nightingale': Oriental Images, Characters and Setting in Byron's The Giaour</i>	International Journal Knowledge, 28 (7). pp. 2289-2294. ISSN 2545-4439	5
3	Поп Зариева, Наталија	<i>The Endurance of the Gothic: The Romantics' Contribution to the Vampire Myth.</i>	International Journal Knowledge, 28 (7). pp. 2339-2343. ISSN 2545-4439	5
4	Поп Зариева, Наталија, Илиев, Крсте, Донеv, Драган	Дракула на Брам Стокер: Суеверие или религија?	Годишен зборник 2019 - Филолошкиот факултет, УГД – Штип, 10 (14) стр. 69-74. ISSN 1857-7059	11
5	Поп Зариева, Наталија и Илиев, Крсте и Донеv, Драган	<i>Mary Shelley's "Frankenstein" and Byron.</i>	Годишен зборник на Филолошки факултет, УГД - Штип, 9 (11) pp. 29-34. ISSN 1857-7059	11

Кандидатката д-р Наталија Поп Зариева има завршено трет циклус студии од научната област англиски јазик и книжевност, просечен просек 8.75 од додипломски и постдипломски студии и има седумнаесетгодишно работно искуство во наставно-образовната дејност во основно и средно образование, осумгодишно искуство во високо образование и успешно владее со проблемите на својата дисциплина, што значи дека ги исполнува законските услови за избор во звање доцент.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во периодот 1995–1996 работи како професор по англиски јазик во ДЕМАУ „Гошо Викентиев“ - Кочани. Од 1999 до 2012 работи како наставник по англиски јазик во ОУ „Св. Кирил и Методиј“ - Кочани. Во 2012 година, врз основа на јавен Конкурс, м-р Наталија Поп Зариева е избрана во наставно-научно звање помлад асистент на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во областа англистика („Универзитетски билтен“ бр.92, ноември 2012), а со Одлука бр. 1902-117/10 од 6. 7.2015 година на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет („Универзитетски билтен“ бр.149, јуни 2015) избрана е за лектор на истиот факултет, и со Одлука бр.1902-229/5 од 19.12.2018 год. е избрана за виш лектор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, и е постојано активна во наставно-научниот процес, во научноистражувачката дејност, како и во стручно-апликативната дејност.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошки факултет кандидатката се покажа како сериозен педагошки работник кој поседува солидни вештини на комуникација, како и способност за организирање и имплементирање на сите задачи и задолженија.

Кандидатката е ангажирана на Групата за англиски јазик и книжевност за реализација на вежбите по следните предмети: Современ англиски јазик 1, Современ англиски јазик 2, Современ англиски јазик 3 (лекторски вежби), Современ англиски јазик 4 (лекторски вежби) и вежби по Британска литература 3 и 4. Кандидатката се покажа како солиден и исполнителен наставник и соработник по горенаведените предмети, подготвува материјали за вежби и помага во подготовка на материјалот за предавање на ресорните професори, помага во прегледувањето и одржувањето на колоквиумите и испитите како тестатор.

Покрај обврските поврзани со лекторските вежби и вежбите по наведените предмети, таа ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Групата за англиски јазик и книжевност, Факултетот и Универзитетот.

Д-р Наталија Поп Зариева важи и за активен истражувач, а доказ за тоа се нејзините досегашни учества на повеќе национални и меѓународни научни собири, нејзините објавени трудови во национални и меѓународни зборници и сл.

Во продолжение следуваат насловите на објавените трудови со научната евалуација во периодот од последните пет години:

1. Pop Zarijeva, Natalija, and Iliev, Krste. (2016) *Comparative Linguistic Analysis of Russhion and English Proverbs and Sayings*. Palimpsest 1 (2) pp. 25-32. ISSN 2545-3998

Овој труд ги анализира посебните карактеристики на некои од најистакнатите поговорки во рускиот и англискиот јазик достапни во соодветна лингвистичка литература. Главната цел на овој труд е да истражи дали поговорките избрани за ова проучување во двата јазика имаат слични или различни карактеристики. Со употреба на компаративен метод, трудот прави лингвистичка анализа на поговорките со цел да ги идентификува нивните граматички и семантички маркери, како и постоењето на фонетски процеси во англискиот и рускиот јазик. Трудот покажува дека иако англискиот и рускиот јазик се класифицирани во различни јазичните групи, германската и словенската, нивниот заеднички корен- Индоевропското семејно и културно наследство, создадел слични и еквивалентни начини на изразување. Ова го потврдува ставот на Мартваго за постоење на аналогни поговорки во двата јазика како резултат на универзално човечко искуство и деривациски процеси кои настанале во текот на заеднички културни и историски патишта.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL/article/view/1736>

2. Iliev, Krste and Pop Zarijeva, Natalija (2016). *Thematic and Textual Comparison of the Tragedies "Hamlet" by William Shakespeare and "Antigone" by Sophocles*. ФИЛКО - Зборник на трудови од Прва меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, 1 (1). pp. 275-283. ISSN 978-608-244-308-9

Овој труд претставува идејна и текстуална споредба на две од најпознатите трагедии од Златните доба во Англија и Грција. Златната доба на Елизабета I и Златната доба на Перикле. И двете трагедии ги содржат вредностите на двете цивилизации во нивниот врв. Двете трагедии изобилуваат со повеќеслојност. Хамлет е принц, син, љубовник, поет, филозоф, мечувалец, самоубиец. Антигона е принцеза, сестра, вереница, одметник, самоубиец. Ренесансата ги приближила достигнувањата на античка Грција и Рим до Англија во времето на Шекспир. Оттаму и одредени сличности помеѓу двете трагедии.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/issue/view/87>

3. Pop Zarijeva, Natalija and Iliev, Krste (2016). *The Byronic Hero: Emergence, Issues and Definition of his Progenies*. Филко Зборник на трудови, 1 (1). pp. 741-747.

Во фокусот на овој труд е делото на Лорд Гордон Бајрон, поконкретно создавањето на идејата за Бајроновиот херој. Овој труд ја дефинира идејата за Бајроновиот херој која се појавила во периодот кога Бајрон ги создавал своите дела и сè уште продолжува да се обликува од страна на литературните критичари. Иако поголемиот дел од книжевните научници се согласуваат со фактот дека првиот книжевен Бајронов херој бил Бајроновиот

Чајлд Харолд, протагонистот во епската поема Странствувањата на Чајлд Харолд, сепак, многумина го сметаат самиот Лорд Бајрон за првиот Бајронов херој. Прашањата што во стожерот на оваа дискусија за Бајроновиот херој се: Како може да се дефинира фразата Бајронов херој? Кои се карактеристиките на Бајроновиот херој? Во колкава мера личноста на Бајрон придонела да се создаде овој архетип? Трудот, исто така, упатува на други книжевни примери на Бајроновиот херој од 19 век наваму, а воедно претставува наследници на Бајроновиот херој во современата популарна култура.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/issue/view/87>

4. Pop Zarijeva, Natalija and Iliev, Krste (2017). *The Contribution of the film "Dracula Untold" to the evolution of Bram Stoker's Dracula: A comparative analysis of the protagonists*. Филко/ Filko Зборник на трудови од Втора меѓународна научна конференција.

Fragment of a Novel, незавршениот роман на Лорд Бајрон претставува еден од првите англиски книжевни дела кој се заснова на вампирска тема. Делото останало недовршено, но послужило како почетна точка за Дон Полидори, неговиот лекар и пријател, да го создаде романот *The Vampire*. Романот *Dracula* на Брам Стокер е заснован на романот *The Vampire* на Полидори и се смета дека претставува „најголем и највлијателен роман за вампири што некогаш бил напишан» (Фрост, 1989, стр.52). Овој труд прави критичка анализа на еволуцијата на протагонистот и открива како и колку ликот во филмот *Dracula Untold* се оддалечил од легендарниот *Dracula* на Брам Стокер. Заклучоците се засноваат на видот на отстапување и трансформација во поглед на претставувањето на овие ликови во романот и во филмот.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/issue/view/118>

5. Поп Зариева, Наталија, и Илиев, Крсте. (2018). *Lady Caroline Lamb and Lord Byron: Glenarvon - a Vampire or a Wandering Jew*. Филко - Зборник на трудови од Трета меѓународна научна конференција.

Овој труд се фокусира на едно не многу познато дело, создадено за време на романтизмот во Англија, од Лејди Каролаин Ламб, романиер од аристократско потекло. Нејзиниот роман насловен Гленарвон, генерално отфрлен од критичарите, но кој Гете го сметал за дело достоино за литературен углед, всушност бил голем финансиски успех, веројатно заради неговата полуавтобиографска рамка на аферата што ја имала со лордот Гордон Бајрон, кој веќе прераснал во славна личност. И покрај малото внимание што го прими овој роман, овој труд го разгледува како готски роман кој го прикажува првиот бајронски херој надвор од опусот на Бајрон и успешно ги вклопува одликите на двата архетипски литературни лика – скитникот евреин и вампирот.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/issue/view/152>

6. Pop Zarijeva, Natalija and Iliev, Krste and Donev, Dragan (2018). *Mary Shelley's "Frankenstein" and Byron*. Годишен зборник 2018 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 9 (11). pp. 29-34. ISSN 1857-7059

Овој труд ги разгледува различните влијанија врз младата Мери Шели во создавањето на познатиот Франкенштајн. Ликовите и карактеризацијата во романот на Шели ги одразуваат влијанијата на идеите и чувствата на неколку личности. Овие влијанија ги вклучуваат Изгубениот рај и Митот за Прометеј, за кои е познато дека младата Мери Шели Марија ги прочитала пред создавањето на Франкенштајн. Алегоричниот состав на романот овозможува да се идентификуваат сите овие влијанија. Сепак, овој труд укажува на тоа дека главниот поттик на романот лежи во влијанијата на Перси Шели и Лорд Бајрон. Личностите и поезијата на двајцата поети може да се пронајдат рефлектирани во карактеризацијата на Франкенштајн, но овој труд главно се фокусира на влијанието на Бајрон.

7. Донеv, Драган и Илиев, Крсте и Поп Зариева, Наталија (2018) Културолошки импликации во изучувањето на деловен англиски како странски јазик и неговата културолошки импликации во изучувањето. Годишен зборник 2018 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 9 (11) pp. 77-81. ISSN 1857-7059

Трудот ги истражува културолошките аспекти како многу чест фокус на истражувањата поврзани со меѓународната деловна комуникација. Во овој труд се

обидува на кратко да даде преглед на ставовите на еминентни истражувачи од оваа област изнесени во нивни трудови на оваа тематика, исто така се фокусира на влијанието на културолошките аспекти поврзани со меѓународната деловна комуникација. Притоа ја анализирана улогата што културата ја има во општествените ситуации на меѓународната деловна комуникација во современиот живот. Трудот прави осврт на мислењата на повеќе автори, како и нивни сознанија, откритија и предлози во однос на потребата од акцентот врз културните особини како важен аспект во меѓународната деловна комуникација во време на глобализацијата. Трудот става посебен акцент на употребата на англискиот јазик амбиент на меѓукултурни контакти.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/article/view/3310/2995>

8. Поп Зариева, Н. (2018). *The Endurance of the Gothic: The Romantics' Contribution to the Vampire Myth*. International Journal Knowledge, 28 (7). pp. 2339-2343. ISSN 2545-4439.

Овој труд се обидува да го открие потеклото и природата на културната привлечност кон литературниот лик на вампирот, трагајќи го неговото потекло од источноевропскиот фолклор до германските поети Гете и Бургер, шкотската писателка Ана Банерман и англиските романтичари Џон Китс и Самјуел Колриџ. Трудот се концентрира на ориенталната приказна на Лорд Бајрон „Ѓаурот“ и баладата на Сајмуел Тејлор Колериџ „Рима за стариот морнар“. Двете дела се разгледуваат од аспект на готските теми кои ги обработуваат, ликовите, поточно елементи на вампиризам врз кои се засноваат. Придонесот на овој амбивалентен лик во овие две дела е недоволно обработен, поради што трудот се фокусира на карактеризациите на Бајрон и Колериџ на овој лик и нивниот придонес кон литературниот развој на овој лик. Трудот темелно ги истражува и дефинира различните метафорични употреби од овој лик и дава нов поглед кон споменатите дела.

<https://eprints.ugd.edu.mk/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=21266>

9. Поп Зариева, Н. (2018). *'The Rose Sultana of the Nightingale': Oriental Images, Characters and Setting in Byron's The Giaour*. International Journal Knowledge, 28 (7). pp. 2289-2294. ISSN 2545-4439.

Трудот се заснова на идејата дека Бајрон се разликува и се издига над неговите современици во третманот на ориентот во своите дела во однос на широкиот опсег, прецизното претставување и неговата креативна емпатија. Цел на овој труд е да се идентификува оваа невообичаена репрезентација на ориентот и да направи осврт на употребата на ориенталните алузии во „Ѓаурот“ на Лорд Бајрон. Трудот се фокусира на приказот на Истокот преку ликовите, темите и мотивите во делото, и го истражува начинот на кој поетот вешто вметнува западен херој во источен амбиент и го збогатува целокупниот впечаток за делото преку вметнување на повеќе различни раскажувачи. Трудот исто така става акцент на фактот дека Бајрон бил првиот автор кој дозволил ориентален лик да пренесува приказна од сопствена - исламска гледна точка. Ова го прави Бајрон различен од неговите современици; тој не го газди ориенталниот глас. Гласот на муслиманскиот наратор го нагласува ориенталниот карактер на песната бидејќи неговите гледишта даваат специфична ориентална боја кои според овој труд претставуваат една од карактеристиките кои го издвојуваат авторот од останатите автори кои ја обработувале темата на ориентализмот.

<https://eprints.ugd.edu.mk/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=21267>

10. Илиев, К., Поп Зариева, Н., и Донеv, Д. (2018). *Some Common Traits Shared by English Renaissance Revenge Tragedies*. Годишен зборник 2018 - Филолошкиот факултет, Штип, 9 (12). стр. 25-32. ISSN 1857-7059.

Овој труд го анализира потеклото на трагедиите за одмазда и влијанието на римскиот драматург Сенека на англиските ренесансни трагедии. Понатаму, тој нуди краток преглед за тоа што се сметало за одмазда во елизабетанска Англија и со какви поими елизабетанците ја поврзувале одмаздата. Покрај тоа, овој труд ги анализира карактеристиките што ги содржат англиските ренесансни трагедии. Трудот се фокусира на утврдување дали може да се зборува за некој вид на „заедничка шема“ што ја користеле Томас Кид, Вилијам Шекспир и евентуално други автори кога ги создале овие трајно релевантни примери на трагедии за одмазда.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/150>

11. Илиев, К., Поп Зариева, Н., и Донеv, Д. (2018). *Attitudes to Poetry in the Antiquity and to Dramatic Poetry in Renaissance England*. Годишен зборник 2018 - Филолошкиот факултет, Штип, 9 (12) стр. 65-74. ISSN 1857-7059.

Овој труд нуди преглед на тоа како поезијата се перцепирала во антиката, како таа била спротивна на тогашната филозофија и на нејзиното влијание врз емоциите. Трудот ги карактеризира главните ставови кон поезијата во ренесансна Англија. Трудот ја истражува проблематичната положба на поезијата во ренесансна Англија која настанала поради нејзината некомпатибилност со христијанската црква и нејзините правила. Трудот заклучува дека една од главните причини за лошата позиција на поезија во тој период се должи на фактот што таа потенцира одредени емоции кои, според христијанството, треба да се избегнат заради нивната подмолна и несвета природа. Покрај тоа, трудот разгледува како Шекспир можеби гледал на поимот за поетот повторувајќи ја античката изрека дека поезијата е еден вид „божествена лудост“. Трудот завршува со гледиштето на Вилијам Вордсворт за поезијата и неговите совети за тоа како поезијата може да биде од корист, наместо штетно, за читателите и за публиката.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/150>

12. Поп Зариева, Н., Илиев, К., Донеv, Д. (2019). Дракула на Брам Стокер: Суеверие или религија? Годишен зборник 2019 - Филолошкиот факултет, УГД – Штип, 10 (14) стр. 69-74. ISSN 1857-7059.

Дракула е роман навидум поставен на идејата за религиска посветеност на главните ликови, но овој труд е базиран на премисата дека двете спротивставени категории религија и суеверие во делото често имаат тенденција да се слеат една со друга. Тематската линија на делото сумирана во една реченица може да се претстави како алегија во зборовите на Џон Хенри Њуман „of the warfare between the city of God and the powers of darkness“. Ликовите се молат за помош на Семоќниот во нивната битка со демонските сили, се крстат и замавнуваат со крст. Критичкото мислење можеби има потреба од поголема афирмација на фактот дека ова е веројатно најрелигиски-обоениот популарен роман на своето време. Од друга страна пак, делото изобилува со научни факти и модерни технолошки достигнувања, како што се телеграфи, диктафони и Кодак камери, што дава можност да се толкува како прокламација на религиозност среде секуларизираниот рационалистички Доцен-викторијански свет. Но, религискиот дидактизам во романот не е насочен кон недоверба на секуларната наука, туку напротив кон неговата спротивност - кон застрашувачката појава на суеверието симболично прикажано во вид на вампирска инвазија на Англија. Овој труд тврди дека христијанска религија во делото на Стокер е во заедничка битка со модерното време против атавистичките предрелигиозни влијанија – суеверието.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/187>

13. Илиев, К., Поп Зариева, Н., Крстева, М., и Донеv, Д. (2019). *The Origins of the Seven Deadly Sins*. Годишен зборник 2019 - Филолошкиот факултет, УГД – Штип, 10 (14) стр. 49-53. ISSN 1857-7059.

Концептот на седумте смртни гревови се користи во католичките исповедни практики преку употребата на прирачници за каење, но за овој концепт дискутираа и разни филозофи како Тома Аквински и Роџер Бејкон. Покрај тоа, концептот бил толку популарен што поети како Данте Алигиери, Џефри Чосер, Џон Гауер и Кристофер Марлоу, автори како Вилијам Ленгленд и теолози, како што е Џон Виклиф, меѓу другите, исто така го користеле овој концепт, дали да ги збогатат своите дела или да го расветлат концептот од нивна перспектива. Овој труд го следи развојот на концептот од „египетските пустини“, преку хеленистичката теологија, „Патување на душата“, Гностиците, преку воздушните демони и аскетиците во делата на Евагриј од Понт и Јован Касијан до стандардизацијата на концептот од папата Григориј Велики во 6 век.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/187>

14. Донеv Д., Илиев, К., Поп Зариева, Н., Крстева, М., Костова, К. (2019). *Културолошки импликации во меѓународната деловна комуникација*. Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 10 (13). стр. 19-27. ISSN 1857-7059.

Културолошките аспекти сè почесто се во фокусот на истражувањата поврзани со наставата по англиски како странски јазик. Во овој труд се обидува да даде преглед на ставовите од еминентни истражувачи од оваа област изнесени во нивни трудови на оваа тематика, како и влијанието на културолошките аспекти во изучувањето на англискиот како странски јазик и нивното влијание во комуникацијата во меѓународниот глобализиран контекст. Притоа се анализира улогата што културата ја има во општествените ситуации на современиот живот. Авторите на трудот ги презентираат мислењата на повеќе автори, како и нивни сознанија, откритија и предлози во однос на потребата од акцентот врз културните особени како важен аспект во изучувањето на англискиот како странски јазик во време на глобализацијата. Трудот, исто така, се фокусира на употребата на англискиот како лингва франка во меѓукултурни контакти.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/180>

15. Костова, К., Поп Зариева, Н., Донеv, Д., Илиев, К., и Крстева, М. (2019). Андроцентричниот глас на текстот во драмата на Џон Озборн *Обсрни се во гнев*. Годишен зборник - Филолошки факултет, УГД - Штип, 10 (13). стр. 53-58. ISSN 1857-7059.

Поимот „глас“ упатува на стојалиштето на авторот, но исто така и на ставовите и случувањата кои се прикажани преку ликовите и текот на драмското дејство. Овој труд се обидува накратко да даде преглед на гласот на текстот на драмата *Обсрни се во гнев* на Џон Озборн. Притоа ја анализира андроцентричната димензија на гласот на текстот, со детален опис на андроцентричноста како литературен и општествен концепт во кој машките перспективи и искуства се ставени на пиедестал, додека женските перспективи и искуства се целосно игнорирани. Трудот ги дефинира и објаснува поимите „драма покрај кујнскиот мијалник“, „гневни млади мажи“ и „порноглосија“, притоа презентира неколку извадоци од драмата кои ја потврдуваат андроцентричната природа на гласот на текстот. Во фокусот на трудот се начините на прикажување на секојдневието и особено на одвивањето на драмското дејство и неговата завршица во релација со гласот на текстот.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/180>

16. Поп Зариева, Н. (2020). *From Praise to Disparagement: Byron's Critical Reception*. *International Journal Knowledge*, 31 (1), pp. 39-43, ISSN 2545-4439

Овој труд е посветен на канонот на Бајрон и се фокусира на неколку цели. Прво, ги претставува најзначајните критички пристапи кон делата на Бајрон од времето кога Бајрон живеел и творел. Потоа, се фокусира на оние критичари кои специфично го истражувале „Гаурот“ на Бајрон и придонеле за разбирањето на оваа ориентална приказна. Понатаму, го истражува развојот на литературната критика што направи значителен напредок или промена во третманот на Бајроновите ориентални херои, особено во „Гаурот“ фокусирајќи се на вклучувањето на натприродни или вампирски елементи. Конечно, тој се обидува да претстави различни хронолошки критички трендови за да го дефинира развојот на ставовите кон канонот на Бајрон, почнувајќи од критичкиот одговор на делото на Бајрон од неговите современици, потоа опфаќајќи ги ставовите на викторијанскиот критичар, проследено со најистакнати критичари на дваесеттиот век. Трудот вклучува различни перспективи и трендови од претходниот век, како што се марксизмот, феминизмот, родовите студии и други, и го проценува нивниот придонес кон критичката проценка на поезијата на Бајрон.

<https://eprints.ugd.edu.mk/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=27582>

17. Поп Зариева, Н., Костова, К., Донеv, Д., Илиев, К. (2020). *Мокта на очите во Дракула на Брам Стокер*, Годишен зборник 2020 - Филолошки факултет, УГД – Штип, 11 (15) стр. 55-61. ISSN 1857-7059

Трудот ја истражува врската меѓу вампирите од народните легенди и нивните претставници во литературата кои немаат многу заеднички карактеристики, но еден аспект од митологијата којшто бил засилен во англиската литература на дваесеттиот век била улогата на очите на вампирот. Трудот посебно се фокусира на романот Дракула на Брам Стокер кој се базира на оваа карактеристика во претставувањето на очите на ликовите и воедно го вклучува и народното верување во „зло око“ со цел да ја претстави

борбата на доброто против злото. Трудот го истражува уникатниот начин на сликање на сатанската сила во очите на вампирот кај Стокер, која е патем надополнета со сексуална конотација на зажарените очи на вампирите, кои сјаат од жед за згаснување на сексуална желба која воедно значи и згаснување на жед за крв, односно храна. Овој труд ги претстави и анализира различните претставувања на очите во Дракула и дава објаснување за нивната импликација во вампирскиот мотив и темата на делото.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/244>

18. Донеv, Д., Крстева, М., Костова, К., Илиев, К., Поп Зариева, Н. (2020). *Улогата на квалификуваните преведувачи во глобализираниот свет во време на пандемија и инфодемија*. Годишен зборник 2020 – Филолошки факултет, УГД – Штип, 11 (16) стр. 51-57. ISSN 1857-7059

Овој труд го разгледува феноменот на глобализацијата од аспект на соочување со една нова појава, појава каква немало во изминатите сто години. Станува збор за новонастанатата здравствена криза од светски рамки. Авторите разгледуваат и дискутираат за делата на автори кои во своите трудови пишуваат за две кризи што се одвиваат паралелно една на друга: едната е здравствената, а другата информациската, првата уште ја нарекуваат пандемија, а втората инфодемија. Во овој труд најпрво накратко е изнесен преглед на ставови на еминентни истражувачи од оваа областа презентирани во нивни трудови. Понатаму се анализира влијанието од овие две кризи, здравствената и информациската, во глобализираниот свет, како и улогата што преведувачот ја има во справувањето со вакви кризи. Главната поента во анализата на трудот е потребата од квалификувани преведувачи во меѓународната комуникација во време на здравствена криза од светски рамки, во трката за што побргу да се дојде до релевантни информации кога светот се наоѓа во информациска криза.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/250>

19. Крстева, М., Донеv, Д., Костова, К., Илиев, К., Поп Зариева, Н. (2020). *The Use of Letters in Postmodern Biofictions: The Paris Wife*. Годишен зборник 2020 – Филолошки факултет, УГД – Штип, 11 (16) стр. 19-25. ISSN 1857-7059

Поле на интерес на овој труд се постмодерните книжевни автори кои користат различни книжевни методи и техники како начин за создавање на различни културни и јазични контексти. Таквите техники кои Јарослав Куснир (2011) ги наведува, вклучуваат употреба на стари форми и жанрови намерно создавање на плагијат, кич, лажни или преправани цитати од познати литературни и други текстови, интертекстуалност, пастиш и сл. Трудот ја истражува посебната улога која ја има постмодерното биофиктивно пишување кое користи фактички и измислени писма во создавањето на нови значења. Трудот прави анализа како авторите вметнуваат измислени факти и ги испревртуваат вистинските со цел да создадат нови форми, стилови и жанрови.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/250>

20. Илиев, К., Крстева, М., Костова, К., Донеv, Д., Поп Зариева, Н. (2020). *Пренебрегнувањето на статусот и должноста на принцот Хал, неговиот грев на мрзливост, неговата реформација и неговото паѓање во гревот на гордоста*. Годишен зборник 2020 – Филолошки факултет, УГД – Штип, 11 (16) стр. 27-35. ISSN 1857-7059

Трудот тргнува од премисата дека гревовите или пороците на мрзливоста и гордоста може да се откријат релативно лесно во однесувањето на литературните ликови кои има високи функции, како што е на пример војсководец, принц или крал. Овој труд ги анализира постапките и недостигот на дејствија на принцот Хал во драмите на Шекспир „Хенри IV“ и „Хенри V“, низ призмата на карактеристиките што обично се поврзани со мрзливост и гордост како што е наведено од Исидор од Севилја и Тома Аквински. Трудот историски ја дефинира појавата „мрзливост“ од почетоците, кога мрзливоста се поврзувала со занемарување на религиозната функција, до XIV век, кога се здобила со втор синоним, имено „занемарување на обврската за статус или професија“, како што објаснува Зигфрид Вензел (1967: 91).

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/issue/view/250>

21. Костова, К., Крстева, М., Поп Зариева, Н., Илиев, К., Донеv, Д. (2020). *Драмата во среден век како основа за означување на културниот идентитет во Англија*. Зборник на трудови ФИЛКО – Филолошки факултет, УГД – Штип, стр. 155-161.

Во овој труд се прикажани различните драмски форми кои биле чести во среден век во Англија. Авторите ги образложуваат нивните специфики, како и разликите кои ги издвојуваат една од друга. Трудот ја дефинира позицијата на драмата како означител на културниот идентитет во Англија за време на ренесансата. Но, и средновековната драма во Англија која е прилично значајна, затоа што претставува основа за понатамошниот развој на драмата во Англија. Авторите започнуваат со анализа на средновековниот театар и неговите почетоци кои ги наоѓаат длабоко вкоренети во литургијата, за потоа да го трасираат развојот на драмите надвор од црквата, кога се издвоиле како нови форми во средновековната драма познати како миракули, мистерии, моралитети итн.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/issue/view/249>

22. Kukubajska, Marija Emilija and Iliev, Krste and Pop Zarieva, Natalija (2015) *Англиска литература 2: 16-18 век*. ISBN 978-608-244-274-7.

Скриптата претставува оригинален наставен материјал за спроведување на настава спрема теми и проблеми во огромниот опус на англиската литература во периодот од 16 до 18 век. При изработка на скриптата „Англиска литература 2:

16-18 век“ авторите ги имале предвид следните цели за студентите: суштински да го совладаат предаваниот материјал преку анализа на делата со споредбен метод, во контекст на општествен, историски, културолошки, филозофски, економски и уметнички дисциплини од филозофија, историја, социо-култура и уметност. Материјалот во скриптата ќе им помогне на студентите да ги проучуваат сложените книжевни и културни теми и проблеми на ренесансната поезија, проза и драма низ авторите Филип Сидни, Едмунд Спенсер, Кристофер Марло, Вилијам Шекспир, Бен Џонсон и Метафизичарите, Франсис Бејкон и Томас Мор; литературата во периодот на реставрацијата и Џон Милтон, како и литературата од 18 век преку делата на Александар Поуп, Даниел Дефо и Џонатан Свифт.

23. Kukubajska, Marija, and Iliev, Krste, and Pop Zarieva, Natalija and Krsteva, Marija. (2014). *History of British and American Culture and Civilization*. ISBN 978-608-244-059-0

Скриптата дава преглед на историјата и културата на Англија и Америка од раните почетоци до модерно време. Го опфаќа сите наставни единици од предметот Британска и американска култура и цивилизација, притоа задржувајќи се на најважните моменти за историјата и културата. Скриптата дефинира значајни поими, но и дава опис на најзначајните моменти од историјата. Тоа го постигнува преку разни видови прашања со кои поттикнува критичко размислување кај студентите како прашања за размислување и понатамошно истражување. Скриптата претставува едно сеопфатно и многу корисно помагало за учење кое дава јасна слика на материјалот по дадениот предмет.

24. Goodspeed, Andrew, and Pop Zarieva, Natalija, and Iliev, Krste. (2020). *Практикум по Британска литература 3 (19 век)*. ISBN: 978-608-244-785-8

Целта на практикумот е подетална разработка и примена на содржините од наставниот материјал по предметот Британска книжевност 3 (19 век). Ракописот содржи прашања и вежби од различни видови: прашања со повеќе избори со цел да се препознае одреден книжевен поим, појава, мотив, тема или карактеристика на дадениот книжевен текст; прашања точно-грешно, со цел да се дефинира или употреби некој литературен концепт; прашања со краток есејски одговор кои поттикнуваат размислување од повисоки нивоа како анализа, синтеза и евалуација со цел да се развие способноста за критичко размислување и книжевна анализа. Ракописот е поделен на два дела во согласност со распределбата на материјалот и периодот кој го покрива: Прв дел – Период на романтизам и Втор дел – Викторијански период. Практикумот става акцент на идентификување на најважните карактеристики на овој избор на поезија и проза од периодот на романтизмот и викторијанскиот период. Воедно прашањата насочуваат кон размислување во однос на карактеристиките на времето како што се суеверие наспроти религија, религија наспроти рационализам, разум наспроти чувства, рурална средина наспроти брза урбанизација, природа наспроти индустријализација, како и влијанието на научните достигнувања на живеењето и нивната рефлексивност во книжевноста.

Сите овие активности укажуваат на успешноста на кандидатката Наталија Поп Зариева во наставно-педагошката и научноистражувачката дејност.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Покрај објавените стручни трудови, кандидатката има учествувано со усна презентација на неколку меѓународни и стручни конференции во земјава и во странство, семинари, обуки и организирана дисеминации на обуки во улога на обучувач:

25. 19–20.09.2019, Тетово. Меѓународна научна мултилингвална конференција “Multilingualism as a Challenge of Linguistic, Literary and Cultural Communication. Организатори на конференцијата: Универзитет на Југоисточна Европа, Тетово. Презентиран труд *The Rime of the Ancient Mariner: A Romantic Text and Beyond*.
26. 14-16.12.2018, Банско, Бугарија. 19. Меѓународна научна конференција Knowledge in Practice, организирана од Institute of Knowledge Management, и два презентирани труда: *The Endurance of the Gothic: The Romantics' Contribution to the Vampire Myth u The Rose Sultana of the Nightingale*: *Oriental Images, Characters and Setting in Byron's "The Giaour"*.
27. Мај 2017, Штип. Семинар на тема “Enhancing teachers' and students' skills – latest practices about how children acquire language; techniques and strategies for boosting students' word power”, во организација на National Geographic Learning, Штип.
28. Илиев, Крсте и Поп Зариева, Наталија (2016) *Thematic and Textual Comparison of the Tragedies "Hamlet" by William Shakespeare and "Antigone" by Sophocles*. ФИЛКО-Прва меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование.
29. Поп Зариева, Наталија и Илиев, Крсте (2016) *The Byronic Hero: Emergence, Issues and Definition of his Progenies*. Филко – Прва меѓународна конференција за филологија, култура и образование, 18-19 март 2016 год.
30. 28 ноември 2016, Скопје. Обука „Standardizing assessment in universities”, организирана од Британски совет на Македонија, Британски совет, Скопје.
31. 15–19.10.2015, Штип. Семинар во рамките на проектот Ментор на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Организатор: ПСД – Груп.
32. 11–13.9.2014, Штип. Прва меѓународна научна конференција “Social Change in the Global World”, организирана од Центар за правно-политички истражувања и Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.
33. 11-13 април 2014, Благоевград. 23. Меѓународна конференција на БЕПА- ИАТЕФЛ, Југозападен универзитет „Неофит Рилски“, Благоевград, Бугарија.
34. 9.11.2013, Скопје. Прва меѓународна конференција на Здружение на преведувачи на Република Македонија, Сити хол, Скопје.
35. 17-19.5.2013, Сараево. Меѓународна научна конференција „Наука и глобализација“, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале.
36. 25.7.2013, Штип. Учесник во промоција на книга „Во драмата на светот“ на Селест Бенцамин Трејси и учесник во литературно читање, Штипско лето, Безистен, Штип.
37. Август 2012, Охрид. VIII северно-американска конференција, Охрид.
38. 6.3.2013, Штип. Учесник во презентација по повод 8 Март: Презентација на американски жени поети, Американско катче, Штип.
39. Април 2012, Учесник во презентација на тема Етика и естетика, Американско катче, Штип.
40. 2009, Скопје. Обука за фасилитатор во Проект за основно образование, организиран од Биро за развој на образованието и УСАИД, Скопје.
41. 2007-2009, Кочани. Обучувач во Проект за основно образование „Подобрување на стандардите за оценување“, Биро за развој на образованието и УСАИД.
42. 2006, Скопје. Обука во рамките на проектот за модернизација на образованието. Биро за развој на образованието и УСАИД, Скопје.
43. 2006, Скопје. Обука за обучувач по англиски јазик во Проект за модернизација на образованието. Биро за развој на образованието и УСАИД, Скопје.

44. 2006-2007, Кочани. Обучувач во 1 и 2 фаза во Проект за стекнување основни знаења и вештини за користење на информатичка технологија. Биро за развој на образованието и УСАИД, Скопје.
45. 2006-2007, Кочани. Обучувач во 1 и 2 фаза во проект за иновативно користење на ИКТ во наставата. Биро за развој на образованието и УСАИД, Скопје.
46. 26.10.2008, Скопје. Учество во V Меѓународна конференција на ЕЛТАМ- ИАТЕФЛ – ТЕСОЛ, организиран од Асоцијација на наставници по англиски јазик на Македонија, Американ Колеџ, Скопје.
47. 7–8 октомври, Струга. Учество во IV Меѓународна конференција на ЕЛТАМ- ИАТЕФЛ – ТЕСОЛ, организиран од Асоцијација на наставници по англиски јазик на Македонија, Хотел дрим, Струга.
48. Август 2003, Осиек, Хрватска. Учество во 60-часовна летна обука за наставници на тема „Поучување на многу млади ученици“, Осиек, Хрватска.

Освен тоа има учествувано во неколку проекти на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип:

49. Учество во Проектот „Ментор“ (2016), кој заедно го спроведуваат Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и Преведувачкото биро „ПСД“ од Словенија, во која претставници на словенечкото претпријатие ќе држат обуки за студентите од УГД за применување на најсовремените алатки за преведување, а истовремено преку тестови ќе бидат избрани и најдобрите преведувачи кои ќе можат да добијат можност и да работат за ПСД од Словенија;
50. Учество во проект: Kusevska, Marija and Ivanovska, Biljana and Daskalovska, Nina and Leontik, Marija and Donev, Dragan and Pop Zarijeva, Natalija and Plev, Krste and Tasevska, Marica (2018) Развивање на меѓукултурните прагматички истражувања и истражувањата на прагматиката на меѓујазикот и нивно поврзување со практиката.
51. Учество во проект: Даскаловска, Нина и Ивановска, Билјана и Леонтиќ, Марија и Поп Зариева, Наталија и Крстева, Марија и Тодорова, Марија и Тасевска, Марица (2018) Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет.

Кандидатката била член во тела, комисии и институти на Филолошки факултет:

52. Учество во комисии за спроведување на завршни испити на Филолошкиот факултет;
53. Учество во комисии за спроведување на комисииски испити на Филолошкиот факултет;
54. Членување во уписна комисија за изведување уписи на нови студенти на УГД;
55. Учество во организационен одбор на Филко - Прва меѓународна конференција за филологија, култура и образование, 2016 год., Филолошки факултет, УГД, Штип;
56. Учество во организационен одбор на Филко - Трета меѓународна конференција за филологија, култура и образование, 2018 год., Филолошки факултет, УГД, Штип;
57. Учество во организација на Конкурс за најдобар есеј/цртеж, организиран од Филолошки факултет, февруари-април 2018;
58. Учество во организација на Конкурс за најдобар есеј/цртеж, организиран од Филолошки факултет, февруари-април 2019;
59. Учество во изработка на Монографија на Филолошки факултет, УГД- Штип, јуни-октомври 2018 год.;
60. Учество во комисија за промоција на Филолошки факултет;
61. Член на Институт за јазици на Филолошки факултет;
62. Учество во изработување на програма за елаборат на прв циклус студии на Филолошки факултет за студиската програма 2012/13 и 2017/18.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на наведените факти во деталниот Извештај произлезени од доставената целосна и соодветна документација на пријавената кандидатка д-р Наталија Поп Зариева и земајќи ја предвид целокупната досегашна активност која е изнесена во овој реферат, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Наталија Поп Зариева поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научноистражувачката дејност и покажува темелна посветеност и залагање во извршувањето на работните и професионалните обврски и со своите наставни, научни, стручни и професионални квалитети ги исполнува условите предвидени со Законот за високо образование, како и Правилникот на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип за да биде избрана во звање доцент.

Поради тоа, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на **Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и да ја избере кандидатката д-р Наталија Поп Зариева во наставно-научното звање доцент за наставно-научната област англистика 64004 и историја на книжевноста на германските народи 61212 на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Ендру Гудспид, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Марија Кусевска, вонреден професор, член, с.р.

Д-р Натка Јанкова-Алаѓозовска, доцент, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1	Избор во звање помлад асистент	1	10			10
	ВКУПНО					10
Ред. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Дел од монографија или научна книга Активност реден бр. 22, 23 и 24	3	6			18
3.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) Труд бр. 1, 6,12 и 17 (прв автор), Труд бр. 10,11, 13 и 15 (втор автор) Труд бр. 7, 14, 18, 19 и 20 (трет итн. автор)	4	9	3	9	102
		4	6			
		5	3			
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник од трудови од научен собир Труд бр. 2, 3, 4, 5 и 21	5	2			10
6.	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство Активност реден бр.25 и 26	1	1.5	2	2	5.5
7.	Одбранета докторска теза	1	8			8
8.	Одбранета магистерска работа	1	4			4
	ВКУПНО					147.5
Ред. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	

1	Учесник во научен проект (најмногу три) Активност реден бр.49, 50 и 51	3	5			15
3	Елаборати и експертизи Активност реден бр. 62 (2 пати)	2	2			4
28.	Член на факултетски орган, комисија Активност реден бр.52, 53, 54 и 60	4	2			8
29.	Член на институтски орган, комисија Активност реден бр. 61	1	2			2
	ВКУПНО					29
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					186.5